

ÜNDÉRKERT

- Vár a nyár!!! -

Kalendárium

- Június - Szent Iván hava

Ügyeskedj!

- Gondolkozz! Oldd meg!

Természetrajz

- Sün, fekete nyár

Tűzugrás

- Szent Iván napja

Mese

- A dobozba zárt virág

Erre járunk

- Biciklitúra

A címlapot illusztrálta:
Milló Martin Alex, 7 éves

Június - Nyárelő, Szent Iván hava

Végre eljött, megérkezett a kalászosait ringató, rózsáival kacérkodó első nyári hónap - a június. Még egy-két dolgozat, néhány nap erdei tábor s már látni a vakációt, amint közelít a napsütötte réten.

Június 27-én tartjuk Szent László ünnepét, aki 1077-től 18 éven át volt országunk királya. Életműve alapján határozott uralkodó volt (csata csatát követett, egyházmegye- és kolostor-alapítás, sikeres tárgyalások, az ország megszilárdítása) - mégis a nép emlékezetében jámbor, kegyes és igazságos királyként maradt meg.

Szent Lászlónak az egész uralkodására jellemző, hogy olyan keresztény király volt, aki tudta: az én munkám semmit sem ér, ha a népem meg nem ismeri a megváltó Krisztust. Ezért mindenre hajlandó volt.

Egy híres történet szerint, amikor a pogány kunok betörték hazánkba, László észrevette, hogy az ellenség egyik főembere a lován egy magyar lányt ragad magával. Akkor László utánaeredt és megharcolt azért az egy (egyszerű) lélekért is.

A nép ezt érezte meg benne, hogy Szent Lászlónak minden ember személy szerint fontos, mindenkiért felelősnek érzi magát. Ezért van az, hogy mind a mai napig alig van

magyar templom, ahol legalább egy mellékoltáron ott ne volna Szent István alakja mellett Szent László alakja is.

Második szent királyunk nyomán feltehetjük a kérdést magunkban: vajon mi merünk-e mindent odaadni azért a néhány emberért (családtagként, barátként...), aki ránk van bízva? Segítünk-e mindenkit, aki felénk nyújtja kezét?

Vallási ünnepek:

Június 6.: Szentháromság ünnepe

Június 10.: Szent Margit vértanú emlékezete

Június 13.: Űrnapja

Június 18.: Jézus Szíve Ünnepe

Június 19.: Szűz Mária Szeplőtelen Szíve

Június 24.: Keresztelő János születése

Június 27.: Szent László király emléknapja

Június 29.: Péter és Pál apostolok emlékezete

Jeles napok:

Június 5.: Környezetvédelmi Világnap

Június 6.: Pedagógus Nap (június első vasárnapja)

Június 16.: A Megbékélés Napja

Apák Napja

Június 24.: Szent Iván Napja

Június 26.: Kábítószer-ellenes Világnap

Június 28.: A Magyar Szabadság Napja

A hónap állata és növénye

A madárvilágban a június általában a második költés időszaka. A függőcinkék és a csuszkák, akikről az előző számokban olvashattatok, már szárnyra eresztették az első fészekaljat és újból költének. A ragadozó madarak azonban fiókáik felnevelése után már csak magukkal törődnek.

A **sün** téli álmából március végén, áprilisban ébred. A különböző sünfajok közül nálunk a keleti sün gyakori. Fészket levelekből és füvekből építi. Rózsaszínű, puha tüskéjű kicsinyei késő tavasszal vagy kora nyáron születnek.

Néha második almot is fial. A sünök az esti szürkületben és éjszaka járnak zsákmány után. Főként rovarokat fogyasztanak. Ha csendben figyelünk, felismerhetjük a közeledő sünt a száraz levelek zörgéséről és a kis állat fújó, szimatoló hangjáról.

Ha veszélyt érez, először menekülni próbál (futni és mászni is tud), azután összegömbölyödik és fenyegetően mereszi tüskéit minden irányba.

Csak akkor bújjik ismét elő, ha úgy véli, hogy a veszély már elmúlt.

A **fekete nyár** ártereink őshonos fája. Veszélyeztetettségének fő oka, hogy a folyószabályozások tönkretették élőhelyeinek java részét. Rövid, csaknem fekete, vaskos, mélyen bordás törzséről lehet felismerni, amit nagy dudorok és csomók tarkítanak. Akár 30 méteresre is megnőhet, és 300 évig is él.

A fekete nyár áprilisban virágzik és szőrüstökös magjait júniustól szórja. Puha fájából régebben többek között facipóket, dobozokat, háztartási eszközöket (pl. fakanalat), bútorokat készítettek. Kérgében olyan anyagok vannak, amelyek hajdan lázcsillapító gyógyszerek alapanyagául szolgáltak. Teáját gyulladások csökkentésére és fájdalom csillapítására használták.

Bruce Pearson - John A. Burton: Emlősállatok c. könyve, David More - Alastair Fitter: Fák könyve, Dr. Bartha Dénes és Schmidt Egon nyomán.

A fekete nyár levele

levél: zöld

A fekete nyár ága

A fekete nyár porzós barkája

ág: zöld
barká: bordó

sün

szem, orr: fekete
fej, has, láb: barna
mellfolt: fehér
tüskés hát: szürkésbarna

A fekete nyárnak mélyen bordás, csomós, dudoros törzse van.

Összeállította:
Kriszti

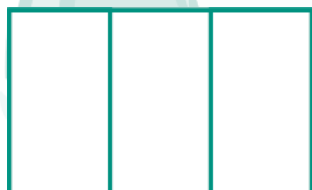

Ügyeskedj!

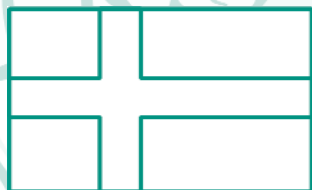
1. Színezd ki azokat a tárgyakat, melyeket magaddal vinnél egy nyaralásra!

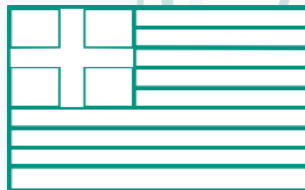
2. Külföldre is utazhatunk nyaralni. Színezd ki megfelelően a következő országok zászlóját!

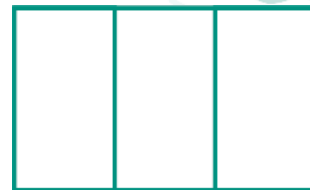
Olaszország

Svédország

Görögország

Franciaország

3. Párosítsd össze az országokat a fővárosukkal!

AUSZTRIA

SPANYOLORSZÁG

HORVÁTORSZÁG

Zágráb

Prága

Dublin

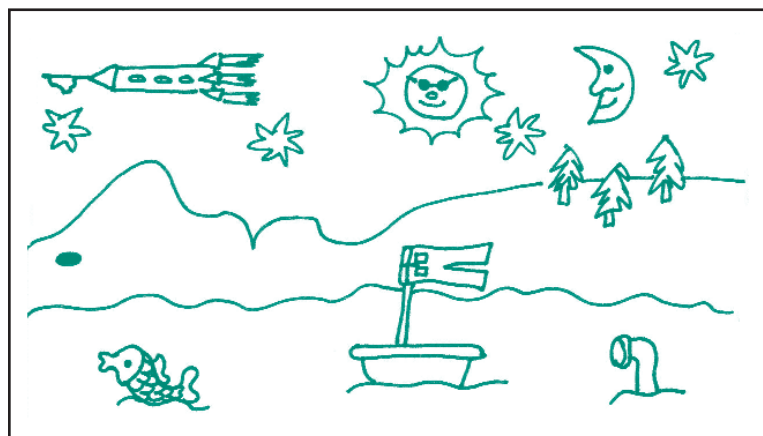
ÍRORSZÁG

CSEHORSZÁG

Bécs

Madrid

4. Színezd ki a furcsaságokat a képen!

Összeállította:
Zsuzsa

– Az idén nyáron ballagsz. Hová mész továbbtanulni?

– Gimnáziumba megyek. A szüleim mindenképpen ezt akarják. De szerintem is jó lesz, mert utána majd főiskolára vagy egyetemre akarok menni.

– Tudod-e, mi szeretnél lenni?

– Igen, orvos. Szeretném gyógyítani az embereket. Szeretnék segíteni az embereken. És szerintem az orvosok jól is keresnek.

– Mennyit szeretnél keresni?

– Szeretnék sokat keresni. Nagyon sokat. Nagy házat szeretnék, fürdőmedencét. És majd autót is vennék.

– Beszélsz-e valamilyen nyelvet?

– Hát, angolul és németül tanulok az iskolában. Az angolt sokkal jobban szeretem, de tudom, hogy a németet is tanulnom kell ahhoz, hogy később boldogulhassak.

– Csatlakoztunk az Európai Unióhoz. Hallottál erről valamit?

– Igen, ezért is jó, hogy nyelveket tanulunk, meg tudjuk értetni magunkat majd. A szemetet is külön kell szedni. Talán nem lesz így ilyen szemetes az ország. Meg talán majd többet is lehet keresni. Legalábbis remélem, hogy jobban fogunk élni...

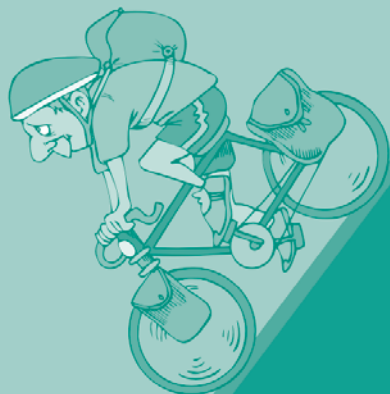
Zsani

SAKKBAJNOKSÁG!

Sakkbajnokság a Lajos utcán június 19-én 14 órakor. Nevezni a játszótér irodájában lehet. Az első három helyezett nyereményben részesül.

Biciklitúra

Június 12-én kerékpártúrát szervezünk a Lajos utcai játszótérről. Meglátogatjuk a visegrádi Felleget, átkelünk az örvénylő vizen, majd vonattal és a Nyugatiból két keréken jövünk haza. Indulás reggel kilenckor, érkezés este hat és hét óra között; a táv, amelyet biciklivel kell megtenned: 28 km.

(Programunkat az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja.)

Kiadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapesti Központja

Szerkesztő: Till Csaba ■ A lapot írták: Gergely Krisztina, Gombkötő Csaba, Král Zsuzsa,

Leleszné Borsi Gizella, Mészáros Márta, Taróciné Kardos Ágnes, Zsóri Anikó ■ Tördelő: Farkas Péter ■

Felélős Kiadó: Győri-Dani Lajos ■ A NYOMDAI MUNKÁKAT A FOLYÓIRAT GYORSNYOMDA VÉGEZTE

Levélcím: 1033 Budapest 111. ker., Mikós u. 32.

Telefon: 388 - 87 - 60, 388 - 89 - 20

Fax: 368 - 42 - 83

E - mail: tunderkert@mmszbp.hu

Website: <http://www.mmszbp.hu>

Szent Iván napja

A hagyományos keresztény ünnepek mellett sokáig éltek azok a magyar népszokások, amelyek még őrizték a pogány hiedelmeket. Ilyen a **nyári napforduló ünnepe** is: június 24. Más néven „Virágos Szent János” napjának is hívták. A nyár ekkor kezdődik csak igazán, a legforróbb napok még csak mostantól köszöntenek ránk, mégis, a nappalok innentől már rövidülnek.

Szent Iván napja a szerelem ünnepe volt. A falvakban tüzeket gyújtottak, melyeket a lányoknak át kellett ugrálniuk. Hagyományosan azok a párok játszottak, akiknek a falu házassági szándékáról tudott. Az ugrás sikeréből következtettek szerelmük sorsára. Hittek a tűz megtisztító erejében és összepárosító hiatalmában. Úgy hívogatták a tűzugráshoz nézőközönségnek a falu apraját-nagyját, hogy házról házra járva rőzsét, fát gyűjtögettek.

„Rőzsét, rőzsét, adjanak rőzsét!

Ha nem adnak rőzsét, elvisszük a tőkét!” – kiáltották.

A tüzet szabályos négyszög alakúra rakták. Megszentelték, majd égő fáklyával gyújtották meg. Szerelemvarázsló Szent Iván-napi énekekkel név szerint megidézték a falu fiataljait, akiket egy párnak tudtak. Így kívánták a párokat megerősíteni.

A következő dalban a „szőke leány” helyett a lány nevét, a „barna legény” helyett a legény nevét énekeltek:

Ma-gos a ru-ta-fa, á-ga el-á-ga-zik
Se-lyem sár-ha-ja Ma-gyar I-lo-na
Ha-ján fö-lü gyöngy, ko-szo-rú-ja gyöngy.

Találós kérdés:

Rőzsén él,
Földön hál,
Szárnyra kél,
Égen száll,
Lepkét vonz,
Álmat üz
Mi az?

2. Még a tengeren is átalhajladozik / Selyem...
3. Egyik ága hajlik barna legény udvarába / Selyem...
4. Másik ága hajlik szőke leány udvarába / Selyem...

Jó tudni!

rutafa: zöldessárga
virágú, gyógynövényként
termesztett cserje.

Csaba

Információk

LAJOS U.:

Biciklis kirándulás Visegrádra: június 12. (szombat) – a részleteket keresd a hirdetőtáblán!

(Programunkat az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja.)

Múzeumlátogatás: június 17. (csütörtök)

Egészségedlután: június 19. (szombat)

Kirándulás a Pálvölgyi-cseppkőbarlangba: június 24. (csütörtök)

– a részleteket keresd a hirdetőtáblán!

HUSZTI ÚT:

Homokvárépítő-verseny: június 19. (szombat) délután

Egész napos kirándulás: június 22. (kedd)

Ott alvás a játszótéren: június 25. (péntek) – a részleteket keresd a hirdetőtáblán!

Görkörösolyaverseny: június 26. (szombat) délután

KERÉK U.:

Gyereknapi és Országos Hangyaboly Találkozó: június 5. (szombat)

A Kerék utcai ház hivatalos átadása: június 12. (szombat) 14.00-19.00-ig

– a részleteket keresd a hirdetőtáblán!

Családi agyagozás: június 13. (vasárnap) 10.00-12.00-ig

„Játssz velünk!” ügyességi vetélkedő: június 17. (csütörtök) 15.00-tól

Focibajnokság: június 19. (szombat) délután

Rekordok napja: június 24. (csütörtök)

Pingpongverseny: június 26. (szombat) délután

Agyagozás: szerdánként 15.30-17.30-ig

Kézműves foglalkozás: keddenként 16.00-18.00-ig

ZEMPLÉN U.:

Kézműves foglalkozás: szerdánként 16.00-tól

szombatonként 15.00-tól

Babamama-klub: kéthetente szerdánként 10.30-tól

(Programunkat az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja.)

Önismereti csoport: csütörtökönként 15.30-tól

GYŰRŰ U.:

Kézműves foglalkozás: keddenként 16.00-tól

szombatonként 14.00-tól

Babamama-klub: szerdánként 10.30-tól

(Programunkat az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja.)

SILVIANUS SÉTÁNY:

Kézműves foglalkozás: hétfőnként 16.00-tól

péntekenként 16.00-tól

Babamama-klub: szerdánként 10.30-tól

(Programunkat az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja.)

Énekes-mondókás foglalkozás: keddenként 10.30-tól

A programváltoztatás
jogát fenntartjuk!

Rajzolta:
Zsuzsa

Kedves Gyerekek!

Szeretnétek tudni,
hogy mit talál a cica
az egérlükben?

Akkor színezzétek ki a
rajzot, s a vastag fekete
vonal mentén vágjátok
szét a képeket.

Az egérlük két oldalát
vágjátok be, s fűzzétek be
a fenti papírcsíkot!

Már kezdődhet is a macs-
ka-egér játék.

